

ת"פ 19085/06/17 - מדינת ישראל נגד עודה מוחמד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 19085-06-17 מדינת ישראל נ' עודה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד דניאל זוהר

המאשימה

נגד

עודה מוחמד ע"י עו"ד מאיה ג'ולסון

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו ב-106 עבירות של הונאה בכרטיס חיוב. הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים ומחיקות בכתב האישום, ללא הסכמה בשאלת העונש. ואלו עובדות כתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם:

בחודש יוני 2015 פתח הנאשם חשבון בנק בסניף בנק לאומי ברחוב סלאח א-דין בירושלים. עם פתיחת החשבון, הנפיק הבנק לנאשם שני כרטיסי אשראי, אשר מגבלת השימוש בהם הייתה על סך מאות שקלים בודדים.

במהלך התקופה שבין יום 02.06.16 ועד יום 23.10.17 רכש הנאשם באמצעות כרטיסי האשראי שהונפקו לו מוצרים שונים, למרות שלא היה בחשבונו די כסף לשלם בעבור המוצרים אותם רכש, וכרטיסי האשראי נחסמו לשימוש. לאחר מכן מכר הנאשם לאחרים את המוצרים אותם רכש.

לשם ביצוע העבירות נהג הנאשם להגיע לבתי העסק, לרכוש מוצרים שונים ולשלם בעבורם באמצעות כרטיסי האשראי שברשותו. כשסורבו העסקאות ע"י חברת האשראי, בשל חריגה ממסגרת האשראי או בשל חסימת הכרטיסים לשימוש, מסר הנאשם למוכרים בבתי העסק קוד פיקטיבי באמצעותו אושרו הרכישות על ידי מערכת התשלומים המקוונת, חרף הסירוב. סך הכל ביצע הנאשם באופן זה 106 רכישות בחמישה בתי עסק שונים, בסכום כולל של כ- 90,000 ש"ח, אשר פורטו בכתב האישום.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנה לחומרת העבירות שביצע הנאשם ותחכומן. לאור ריבוי המעשים וחומרתם, ביקשה המאשימה לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מן האישומים בהם הורשע הנאשם ולגזור עליו עונשים נפרדים בשל כל אחד מהם, באופן שסך הכל ייגזר על הנאשם מאסר של 36 חודשים וכן מאסר מותנה, פיצוי וקנס.

ב"כ הנאשם הפנתה לנסיבות חייו של הנאשם ולכך שאין מדובר בעבירות הונאת כרטיסי חיוב "קלאסיות" אליהן מתלווה בד"כ גניבת הכרטיסים מבעליהם. עוד הפנתה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם קיבל אחריות למעשיו, הודה וחסך העדתם של המתלוננים בביהמ"ש. עוד ציינה, כי אביו של הנאשם עשה כל שביכולתו על מנת להחזיר את הכסף למתלוננים ועם חלקם אף הגיע להסדר תשלומים. לאור אלה, ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים ולמקם את הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם כך שניתן יהיה להסתפק בימי מעצרו. באשר לפיצוי, ביקשה כי בית משפט זה לא יידרש לכך וכי הדבר יתברר מול הגורמים האזרחיים.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה והביע צער על המעשים שביצע.

מתחם העונש הולם

ראשית אומר, כי ראיתי לקבוע מתחם עונש אחד למכלול מעשי הנאשם. אמנם מדובר בעבירות רבות, אך כולן בוצעו בפרק זמן של מספר חודשים, באותה שיטה ובמסגרת תכנית עבריינית אחת.

ר' לעניין זה דנ"פ 2999/16 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל:

"מעשיו של העותר שלובים זה בזה, ופיצולם לאירועים שונים גורע מאופיים הייחודי של מעשיו כמכלול, ונכון לראות כמסכת עבריינית אחת. לשיטת השופט סולברג, תוצאה זו נתמכת גם בשיקולים מעשיים... לשאלה אימתי עסקינן באירוע אחד ואימתי במספר אירועים, כאשר עסקינן בפרשה פלילית רבת היקף, לא תיתכן "תשובת מחשב", והיא תלויה - גם בהגדרות המשוכללות ביותר - בנסיבות המקרה ובמבטו הכולל של בית המשפט על הפרשה. לשיקול הדעת נודע מקום מובהק, ובית המשפט ישקול אם צריך הוא להיכנס ל"פרטנות חשבונאית" או לקבוע שורה תחתונה ראויה".

על כן, יש לקבוע מתחם עונש הולם אחיד לכל העבירות בהן הורשע הנאשם, שכן הן מהוות אירוע עברייני אחד.

ולגופו של עניין: הנאשם פעל לאורך חודשים באופן שיטתי מול חמישה בתי עסק שונים, וכך רכש בדרכי רמייה מוצרים בכ-90,000 ש"ח, אותם מכר לאחרים, בידעו כי בתי העסק או חברות האשראי הם שיישאו בעלות הרכישות. חומרת מעשי הנאשם נובעת מריבוי העבירות, תכיפותן והתחכום הכרוך בהן, שהתבטא בהשגת קוד פיקטיבי אשר באמצעותו גרם הנאשם למערכת התשלומים המקוונת לאשר את העסקאות, למרות החריגה מתקרת האשראי וחסידת הכרטיסים.

מעבר לפגיעה הכלכלית הישירה בבעלי העסקים מהם רכש הנאשם את המוצרים, מעשיו פגעו בביטחון הכלכלי ובחיי המסחר: כרטיסי אשראי הם אמצעי תשלום מרכזי במשק והמדינה אף מתמרצת שימוש בהם על פני מזומן, על מנת לצמצם העלמות מס ולמנוע את תופעת "הכלכלה השחורה". מעשי מרמה בכרטיסי אשראי פוגעת באמון הציבור באמצעי תשלום זה וכך פוגעת בחיי המסחר. ר' בהקשר זה פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בת"פ (מחוזי י-ם) 1271/00 מדינת ישראל נ' משה:

"מגמת החמרה בענישה ראויה גם לגבי עבירות השימוש בכרטיס החיוב. אמצעי תשלום זה הפך בשנים האחרונות למרכזי ונפוץ ביותר. אמינות המסחר באמצעותו מחייבת, כי השימוש בו יעשה על-ידי הבעלים בלבד. לפיכך, כל שימוש בידי מי שאינו מורשה לכך... עלול לשבש את מהלך המסחר התקין ולפגוע באמינותו של אמצעי מסחרי זה."

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את הפגיעה בערכים המוגנים, ובהם קניינם של בעלי העסקים וחברות האשראי וכן הפגיעה בחיי המסחר ובבטחון הכלכלי שבשימוש בכרטיסי חיוב. לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מכלול המעשים הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין עשרה חודשים ועד שלושים חודשים, קנס כספי ופיצוי לנפגעי העבירה.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

הנאשם יליד 1995, נשוי ואב לתינוק. לחובתו הרשעות קודמות:

בשנת 2011 הורשע הנאשם בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק ובנהיגה ברכב מנועי ללא רשיון בגין הוטל על הנאשם מאסר מותנה.

בשנת 2013 הורשע הנאשם בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק בגינה הוארך מאסר מותנה שהיה לחובתו והוטלו על הנאשם קנס והתחייבות להימנע מעבירה.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו, עולה כי הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו אך הביע גישה מצמצמת ומטשטשת למעשים, תוך קושי לבחון את ההשלכות להם. כמו כן הנאשם מסר לשירות המבחן כי החזיר את כל חובותיו, בעזרת בני משפחתו וכי לא קיימים חובות כספיים נוספים נגדו - נתון אשר אינו מתיישב עם המסמך במ/3, ממנו עולה כי הנאשם עודו חייב סכום לחלק מנפגעי העבירה סכומי כסף שונים. שירות המבחן התרשם כי ברקע המעשים קווי אישיות בלתי בשלים וקושי בדחיית סיפוקים וקבלת גבולות. על אף מעצרו התקשה הנאשם לבחון את המניע למעשיו וגילה קושי בלקיחת אחריות שלמה. יחד עם זאת, השירות התרשם מצעיר שהביע רצון לנהל אורח חיים תקין בחיק משפחתו, תוך שפעל יחד עם משפחתו להחזרת חובותיו.

ביחס להמלצה, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש מוחשי של מאסר בפועל לצד מאסר מותנה על מנת להרתיעו מחזרה על מעשים דומים בעתיד.

דין והכרעה

לזכותו של הנאשם זקפתי את הודאתו, אשר מבטאת קבלת אחריות למעשים והביאה לחסכון ניכר בזמן שיפוטי. כמו כן הבאתי בחשבון את העובדה כי הנאשם ובני משפחתו הגיעו להסדר עם חלק מבעלי העסקים שנפגעו כתוצאה מהמעשים ומנסים להגיע להסדר עם אחרים (ר' מסמך שהוגש בעניין- במ/3). אמנם אין בכך כדי להמעיט מחומרת מעשיו של הנאשם, אך יש בכך כדי לבטא קבלת אחריות למעשים.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה, כי מהתסקיר עולה שקבלת האחריות למעשיו בפני שירות המבחן הייתה מוגבלת. עוד הבאתי בחשבון את העובדה כי לחובת הנאשם הרשעות קודמות, גם אם עברו אינו רלוונטי ואינו מכביד.

לאור אלה, אגזור על הנאשם עונש הנמצא בצידו הנמוך של מתחם העונש ההולם אך לא בתחתיתו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שנים עשר חודשי מאסר בפועל. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בענין זה.

ב. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור כל עבירת רכוש, למעט עבירה על סעי' 413 לחוק עמוד 3

העונשין תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. קנס בסך 10,000 ש"ח או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס יחולק לעשרה תשלומים. תשלום ראשון עד ליום 1.10.18 והיתר עד הראשון בחודשים שלאחר מכן.

ד. פיצוי לעד תביעה מס' 7, מר סולטאן גאנזי בסך 8,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.6.18.

ה. פיצוי לעד תביעה מס' 10, מר טארק נתשה בסך 10,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.6.18.

ו. פיצוי לעד תביעה מס' 11, מר מוחמד עמירה בסך 10,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.6.18.

המאשימה תעביר למזכירות עד ליום 1.5.18 את פרטי נפגעי העבירה ותברר עמם האם פוצו מאז נערך המסמך במ/3. ככל שהנאשם פיצה נפגעים אלו, סכום הפיצוי שנפסק יופחת בהתאמה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג ניסן תשע"ח, 08 אפריל 2018, במעמד הצדדים.